

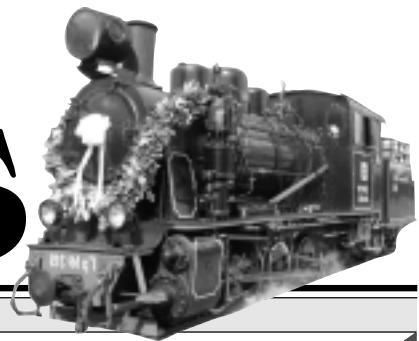
# Vaduguns

Otrdiena ● 2024. gada 10. septembris

CENA tirdzniecībā 0,95 EUR

Bāniša svētki

3.



## “Kotiņu kauss 2024” aizceļo uz Lietuvu

**Svinīgi griež lantu.** Larisa Klitončika (foto – no kreisās) neslēpa prieku, ka saņēma “Kotiņu” atbalstu skrejceļa izveidei. “Lai labi skrienas!” viņa vēlēja. Rudīte Zelča (foto – no labās) piebilda, ka nākamgad noteikti jāstartē arī saimniecei Vijai Kuļčai. Savukārt Vija secināja, ka jauks laiks nereti ir arī 13.augustā, kad pirmdzimtā Paula svin dzimšanas dienu: “Aldis nekad nav klāt. Lūk, zirgu sacensības..., un Alda atkal nav. Plaušanas laiks uzliek savus pienākumus. Varu palielīties, ka vectēvs Šķilbēnos bija zirkopis. Iespējams, tāpēc arī man pašai ļoti patīk zirgi. Cik mūsu saimniecībā ir zirgpēku? Daudzi! Pirmo reizi, kad satikos ar Larisu, viņa teica paldies par uzņemšanos atbalstīt zirgu sacensības. “Par ko man paldies?” pārjautāju. “Tāpēc, ka Aldis teica, ka Vijai patīk zirgi,” paskaidroja Larisa. Paldies viņam, ka kārtējo reizi ģimenei un sabiedrībai ir uzdāvinājis šo skaisto pasākumu. Izmantojot izdevību, viņu un pārējos tēvus sirsnīgi sveicu Tēva dienā!”

Edgars Gabranovs

**Svētdien rikšotāju zirgu sacensības “Kotiņu kauss 2024” Baltinavas pagasta Dulbovā pulcēja neierasti daudz skatītāju, kuri izmantoja unikālu iespēju klātienē vērot adrenalīnu uzjundošus svētkus jaunizveidotajā skrejcelā.**

Kādreizējais rikšotāju zirgu sacensību organizators Arvīds Zelčs atgādināja, ka pirms 43 gadiem par pirmajām sacensībām Balvos “Vaduguni” publicētais raksts sākās ar šādiem vārdiem: “Latviešu tautasdzesmās daudzreiz pieminēts zirgs, bērnis kumeliņš, ar kuru puisis brauca līgavu lūkoties un pārveda mājās. Ar sirsniņu runājam par šo mājdžīvnieku kā par cilvēku lielu palīgu un maizes gādātāju... Tas bija 1981.gads. Pagāja vēl 7 gadi, un tradīcija ar tām visām *perestroikām* beidzās. Zirgu sports nav no lētajiem. Agrāk izveidot zirgu šķirņu fermas varēja tikai turīgas saimniecības. Tad, kad sāku aizrauties ar zirgu sportu un piedalīties sacensībās, vecmamma stāstīja, ka zirgu skriešanas sacensības notikušas Viļakā uz ledus, turklāt labākie un skaistākie zirgi nākuši no Baltinavas un Šķilbēnu puses. Tagad lauksaimniecība ir

attīstījusies ļoti strauji, un mēs Latgalē varam lepoties, ka pie Eiropas pašā malā, pie robežas, ir pasaules līmeņa zemnieku saimniecības. Tādi ir “Kotiņi”! Šādu saimniecību var izveidot tikai enerģisks, mērķtiecīgs un ļoti gudrs saimnieks. Aldi un viņa ģimene, īpašs ‘paldies’, ka esat izveidojuši skrejcelu, dodot skatītājiem lielo prieku izjust straujo kumeļu skrejienu. Novēlu, lai nākamajās sacensībās startētu “Kotiņu” zirgi!” Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs piebilda, ka mūspuse atrodas Eiropas sākumā nevis pašā malā.

Sacensību galvenā tiesnese, sporta kluba “Pegaz” valdes priekšsēdētāja Inese Ruskule pārliecīnāta, ka zirgu rikšotāju sacensību organizēšanas tradīcija Latgalē neizmirs: “Protams, liels prieks, ka senlolotā Larisas un Rudītes ideja ar zemnieku saimniecības “Kotiņi” atbalstu ir īstenojusies.” Jautāta, kā vērtē jaunizveidoto trasi, tiesnese atzina, ka jebko var uzlabot: “Latvijā joprojām nav īsta hipodroma, mums ir tikai skrejceļi. Vajadzētu vairāk padomāt par skatītājiem, tātad nepieciešamas tribīnes. Patiesi jums ir ļoti laba perspektīva, turklāt skrejceļi atrodas ceļā malā. Tāpat vairāk jāpadomā par aktivitātēm bērniem.”

\*Turpinājums 6., 7.lpp.

Nākamajā  
Vaduguni

● Studijas pabeidz ar izcilību  
Darbs un mācības modes  
industrijā

● Ja ir idejas un kēriens...  
Kas notiek bijušajā Upītes  
skolā?

### Tiekamies Balkanos

15.septembrī plkst. 12.00 Šķilbēnu pagasta Balkanos notiks Balvu novada čempionāts riteņbraukšanā. Reģistracija no plkst. 11.30. Distances garumi: 500 m – 21 km. Dalījums vecumu grupās (kā skrejienā “Balkanu apļi”). Citu novadu pieaugušajiem dalībniekiem – dalības maksa. Uzvarētājiem – medaļas, diplomi, saldumi. Laipni gaidīti sacensībās! Veiksmīgus startus!

### Cieš no elektrotraumām

Šī gada augustā Latvijā reģistrēts rekordliels elektrotraumu skaits – no tām cietuši 12 cilvēki, to vidū – arī 14 gadus veca meitene un piecus gadus vecs zēns. Pusaudze traumu guva, mājās pieska-

roties bojātam vadam, savukārt piecgadnieks – no baseina tuvumā esoša elektriskā pagarinātāja. Tīkmēr kāda pieaugusi sieviete elektriskās strāvas triecienu un rokas apdegumu guva, ar elektrisko zāles plāvēju uzbraucot virsū zālājā atstātam pagarinātājam, savukārt kāds 29 gadus vecs vīrietis strāvas triecienu saņēma, pie neatslēgtas elektrības padeves mājokli uzstādot elektriskās plīts virsmu. AS “Sadales tīkls” atgādina, – sadzīvē ir būtiski pievērst uzmanību elektrodrošībai ik uz soļa, jo drošības pamatnoteikumu neievērošana neveiksmīgas apstākļu sakritības rezultātā var maksāt arī dzīvību.

Īsziņas





Laiks lutina, cilvēki bauda svētkus

# Stāmerienā bānīti godina divreiz

Septembra pirmajā sestdienā par labu tradīciju kļuvusi "Bāniša svētku" svinēšana. Atgādināsim, ka 20.gadsimta sākumā Vidzemes pievedceļu sabiedrība vietējā transporta vajadzībām uzbūvēja šaursliežu dzelzceļa līniju Pļaviņas–Gulbene–Alūksne–Valka. No tās saglabājies un joprojām tiek izmantots 33 km garš dzelzceļa posms Gulbene–Alūksne jeb Gulbenes–Alūksnes šaursliežu dzelzceļš, ko vietējie iedzīvotāji dēvē par bānīti. 7.septembrī bānītis ar tvaika lokomotivi "Ferdinands" priekšā, bungu un perkusiju ribonās pavadīts, devās svētku reisā, pa ceļam piestājot Stāmerienā, kur pie stacijas svinētājus no Gulbenes, Balvu un citiem novadiem gaidīja tirdziņš un citas lustes. Notika arī "Skrējieni apkārt Stāmerienas ezeram". Šogad bānītis svinēja 121.dzimšanas dienu un Stāmerienā tas piestāja gan ceļā uz Alūksni, gan mājupcelā uz Gulbeni.



**Rudens zemenes, arbūzi un zemeņu stādi.** Šos lauku labumus tirdziņā piedāvāja "Tereski-9" no Jaunalūksnes, pircējiem skaidrojot, cik rūpīgu darbu un zināšanas prasa arbūzu audzēšana. Šī vasara lielajai ogai bija labvēlīga – mūsu zemitē augušie arbūzi bija sulīgi un saldi.



**Juris Annuskāns ar Ligu "Bāniša svētkos" nobauda alu.** Arī Juris ir aldaris, kurš ik gadu savu alu piesaka garšas izaicinājumā par labāko brūvējumu "BestBrewChallenge", kurā piedalās aldari no daudzām valstīm.



**Uzrunas un laba vēlējumi.** Gulbenes novada domes priekšsēdētājs Andis Caunitis (no labās) savā uzrunā pauda prieku, ka bānītis apvieno vairāku novadu ļaudis, ka daba dāvājusi saulainu laiku, un vēlēja veiksmes bāniša saimniekiem. Stāmerienas pagasta pārvaldnieks Vilnis Lapiņš (no kreisās) uzsvēra, ka jebkurš būtu laimīgs savu dzimšanas dienu svinēt tik koplā pulkā, bet SIA "Gulbenes–Alūksnes bānītis" valdes loceklis Aldis Kreislers visus sveica bāniša galvaspilsētā, un tā ir Stāmeriena.



**Svētkos – kopā ar māsu.** Dzejniece Dženija Berķe ar māsu Skaidrīti Loginu labprāt fotografējās pie bāniša, kas ik gadu visiem ir kļuvusi par jauku tradīciju.



**No kura katla jums pasniegt cienastu?** Stāmerienas saimnieces ciemiņiem pusdienas gatavoja četros lielos katlos uz ugunskuriem. Ikiens varēja izvēlēties sātīgu zupu, pelēkos zirņus ap speķi un citus gardumus.



**Dzied Hugo Ušackis.** Stradu pagasta bērnu vokālo ansambļu "AmArillis" un "Žiperi" komandā uzstājās arī Hugo Ušackis. Vadītāja Sabīne Krilova atklāja, ka viņas jaukie dziedātāji uzstājās ar teju 45 minūtes garu dziesmu programmu ar kopdziesmām un solo numuriem: "Laiks lutina, cilvēki bauda, Stāmerienā skan, bānītis brauc un mēs priečājamies no sirds ar!"



**Joki, jaunriba un smiekli Gulbenes teātra aktieru sniegumā.** Saulcerite Indričeva stāsta, ka "Bāniša svētkiem" visi gatavojušies jo īpaši: "Katrā vagonā bija sava uzvedums: vienā sievas uz tirgu ar lauku labumiem brauca, citā ieradās Joske ar Zāru pārdot lakatines, bija pat *bīlli* ar dziesmām, čigāni ar zīlēšanu, kāzu vagons ar jauno pāri un vedējiem. Iesaistījām aktivitātēs visus pasažierus. Lūk, beigās vēl līgava pušķi meta!"



**Vineta dejo Litenes "Rateniekos".** Vineta Kamaldīna (no labās) kopā ar Sandru, Gati un citiem dejotājiem no Litenes pagasta vidējās paaudzes deju kopas "Ratenieki" priecēja "Bāniša svētku" apmeklētājus.

Z.Loginas teksts un foto

## Pagasta svētki

# Vectilžā sporto un svin

**30. un 31.augustā norisinājās Vectilžas pagasta svētki, kas, kā ierasts, pulcēja koplu skaitu sportot gribētāju un kultūras baudītāju.**

30.augusta vakarā, ieskandinot svētkus, jau trešo gadu pēc kārtas nakts velobraucienā ar izgaismotiem velosipēdiem devās 14 velobraucēji: Emīlija, Jānis, Leo, Sandis, Aurēlija, Inga, Aleks, Vanesa, Maks, Aleksandra, Maigurs, Raimonds un Markuss. Savukārt svētku otrā diena sākās uzreiz pēc saullēkta, kad sporta organizators Jānis Melnis ierādīja vietu makšķerniekiem, lai pēc triju stundu darba novērtētu lielos lomus. 31.augustā visas dienas garumā pagasta iedzīvotājus aicināja pievērsties sportiskām aktivitātēm, izmēģināt veiklību un spēku stafetēs, kā arī pavadīt mierīgu un nesteidzīgu dienu kopā ar ģimeni.

Atklājot pasākumu, Vectilžas pagasta pakalpojumu centra vadītāja Tatjana Kairiša sveica dalībniekus, novēlot sportisku radošuma un gandarijuma pilnu dienu. Organizatori šogad bija sarūpejuši daudz un dažadas aktivitātes bērniem. Mazākie piedalījās stafetēs, apleznoja sejīnas un rokas ar hennas un glitera zīmējumiem, kā arī pēc sirds patikas varēja doties izjādēs ar poniju. Vislielāko interesi radīja ģimeņu stafete "Raganu skrējens", kurā visas dalībnieku – Arūju, Liepiņu, Bronku un Valdmaņu ģimeņu – komandas saņēma balvas.

Sporta svētku izskanā pie īpašām veltēm tika visi sportisti, kuri sacentās dažādos sporta veidos un piedalījās aktivitātēs.

Pēc fiziskas slodzes visas dienas garumā dalībnieki baudīja Dekteru amatierteātra "Byokoviši" izrādi "Onton, mums juosašķir!", bet vakara programma sākās ar Pilngadības svētku pasākumu, kurā sirsnīgus vēlējuma vārdus teica pagasta pakalpojumu centra vadītāja Tatjana Kairiša, bet vecāku vārdā klātesošos sveica Inese Jermacāne. Svētku noskaņu



**Prieks gan vecākiem, gan bērniem.** Vectilžas pagasta sporta svētkos garlaicīgi nebija neviens.

radīja Imanta Spiča skaistās dziesmas un izjustie vārdi. Svētki turpinājās ar balli, kurā uzstājās mūziķi Štekeļi no Maltas, nodrošinot jauntru atmosfēru līdz vēlai naktij. "Paldies visiem, kuri piedalījās un rūpējās, lai diena būtu izdevusies un patīkama. Esmu pateicīga visiem tiesnešiem un radošo aktivitāšu vadītāji Daigai Zelčai. Uz tikšanos nākamgad!" teica Vectilžas pagasta kultūras pasākumu organizatore Maruta Arule.

**Sveic pilngadniekus.** Pilngadības svētku pasākumā sirsnīgus laba vēlējumus un ziedus saņēma vietējie jaunieši, kuri sasniegusi 18 gadu vecumu.



Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

## Baltijas ceļam – 35

# Spēks ir saliedētībā un sadarbībā

**Pirmajā jaunā mācību gada dienā, 2.septembrī, Balvu Valsts ģimnāzijas (BVG) kolektīvs rikoja nepārastu akciju, veltot to Baltijas ceļa 35.gadadienai. Godinot 1989.gada augusta notikumus, jaunieši, skolotāji un tehniskie darbinieki, sadevušies rokās, izveidoja dzīvo kēdi ap savu skolu. Vēlāk pēcpusdienā ģimnāzisti demonstrēja saliedētību un veiklību, piedaloties Sporta dienā.**

Pirms svarīgā notikuma BVG skolēnu pašpārvaldes jaunā prezidente Nadīna Līva Logina skolas radio uzrunāja ģimnāzistus, atgādinot, ka pirms 35 gadiem, 23.augustā, trīs Baltijas tautas – lietuvieši, latvieši un igauņi – apvienojašas vēsturiskā un neparatā akcijā, radot cilvēku kēdi, kuru veidoja apmēram divi miljoni cilvēku un kas sniedzās vairāk nekā 600 kilometru garumā – no Tallinas (cauri Rīgai) līdz Vilnai: "Šis bija simbols mūsu tautu vienotībai, spēkam un gribai dzivot brīvībā. Baltijas ceļš ir atgādinājums, cik svarīga ir vienotība, drosme un sadarbība. Tas pierāda, ka, stāvot kopā plecu pie pleca, mēs varam panākt neticamas lietas. To novēlu arī mums – Balvu Valsts ģimnāzijas saimei! Lai šajā mācību gadā mēs arī esam komanda, kas atbalsta un iedvesmo viens otru." Nadīna novēlēja, lai visiem izdodas realizēt ieceres ar tādu pašu spēku, drosmi un vienotību, kas piemita trīs Baltijas valstu iedzīvotājiem pirms 35 gadiem!

BVG direktores vietniece audzināšanas darbā Daina Mediniece pārliecināta, ka, tādā veidā sadarbojoties, skolēni varēja reālāk izjust to kopības sajūtu, kas valdīja Baltijas ceļa laikā. "Lai gan Baltijas ceļš notika augustā, kad skolēni vēl bija brīvlaikā, šo nozīmīgo jubileju nolēmām atzīmēt tagad, septembrī, lai to īpaši akcentētu," piebilda direktores vietniece.

Savukārt pēcpusdienā BVG audzēkņi pulcējas pie ģimnāzijas, lai izvingrinātu ķermeņus Sporta dienā. Sporta skolotājs Jānis Zakanītis nešaubās, ka ar šādām aktivitātēm iesākts skolas gads ģimnāzistiem palīdz uzņemt mācībām nepieciešamo enerģiju, izvingrināt brīvlaikā slinkojušos ķermeņus, kā arī savstarpēji iepazīties un satuvināties. Īpaši tas ir svarīgi septītajām un desmitajām klasēm, kuru kolektīvus papildina jauni audzēkņi. "Gribu teikt paldies



**Izveido savu "Baltijas ceļu".** Godinot Baltijas ceļa 35.gadadienu, ģimnāzisti izveidoja dzīvo kēdi ap savu skolu. BVG direktore vietniece D.Mediniece neslēpa, ka sākotnēji bažījās, vai kolektīvā pietiks cilvēku, lai tas izdots. Izrādījās, ka uztraukumam nebija pamata.

visiem vecākiem, kā arī saviem kolēgiem, citu mācību priekšmetu skolotājiem, kuri nāca palīgā tiesāt sacensības," teica J.Zakanītis.

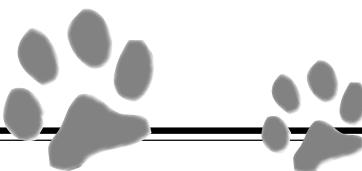
Sporta dienā katras klasses uzdevums bija iesaistīties 12 dažādu sporta veidu stacijās: florbola metienos vārtos; uzņēmēja, bijušā ģimnāzijas audzēkņa Kārļa Vanaga sagatavotās puzzles salīkšanā; ar smagumu piekrautu ragavu vilkšanā; "skeletonā", kurā, stumjot ragavas ar rokām, jāpieveic 30 metri; ķerras stumšanā pāros, katram izmantojot tikai vienu roku; lielā tenisa servē; golfa sitienos līdz bedrītei, izmantojot pēc iespējas mazāk sitieni; basketbola metienos grozā, sēzot kolēgu roku izveidotā krēslīnā, un citās. Katrā no disciplīnām klašu kolektīvi pelnīja punktus, lai noskaidrotu sportiskākos, veiklākos un saliedētākos. Šoreiz pamatskolas klašu grupā labākā izrādījās 9.c klase, aiz viņiem ierindojās 8.b klase, bet 3.vietu izcīnīja 9.a klase. Vidusskolas klašu grupā uzvaras laurus plūca 12.a klase, 2.vietu ieguva 11.c klase, bet trešie labākie bija 11.a klasses audzēkņi.



**Liek koka klucišu puzli.** Vienu no Sporta dienas aktivitātēm palīdzēja sarūpēt bijušais skolas audzēknis, uzņēmuma "JK Timber" īpašnieks Kārlis Vanags.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Foto - no personīgā arhīva



## Eksotiskie putni

# Viss mazbērnu priekam

Irena Tušinska

**Baltinaviešu AIGARA un SKAIDRĪTES KEIŠU mājas mazliet atgādina mini putnudārzu, kurā atradusies vieta arī jūrascūciņām, kāmitim un zivtiņām, nerunājot jau par suni un diviem kaķiem. Pats Keišu pāris apgalvo, ka tas viss tikai mazbērnu dēļ, – lai viņiem, ciemojoties vecvecāku mājās, būtu interesanti un jautri.**

Aigars un Skaidrīte Keiši vairāk pazīstami kā vietējā teātra "Palādas" aktieri, bet ne visi zina, ka liela viņu dzīves daļa veltīta putniem un dažādiem mīldzīvniekiem, kuru dzīvesbiedru mājās netrūkst. Skaidrīte atklāj, ka pie šāda dzīvnieku un putnu daudzuma pārsvarā vainojami netālu dzīvojošie mazbērni, kuri ir nereti viesi vecvecāku mājās. "Vecāki jau viņiem putnus nepērk, jo nevienam nav laika tos kopt," smej Skaidrīte, kuras mīlestība uz visu dzīvo radību aizsākās bērnībā, kad mājās vienmēr bija kaķi un vilņotie papagaili. Šī interese joprojām nav zudusi, neraugoties uz to, ka putnu un dzīvnieku barībai un pakaišu granulām ģimene tērē paprāvu summu. "Bet atbrauc mazbērni, un viņiem patik," galveno motivāciju min namamātē. Turklat viņa uzņēmusies lielāko daļu rūpju par četrkājainajiem un spārnotajiem draugiem, bet vīra pienākums ir tikai pabarot zelta zivtiņas un palīdzēt iztīrīt akvāriju. "Parasti no rītiem, pirms došanās uz darbu bērnudārzā, visus apskrienu un pabaroju. Divas – trīs reizes mēnesī jātira arī būri," paskaidro Skaidrīte.

## Kaķi vienmēr pieklist Skolotāju dienā

Spicu šķirnes suņu meitene Reina, trīs jūrascūciņas, runcis Binga un kaķene Mince, pundurkāmītis Ance, mini paipaliņas, vilņotie papagaili, papagaili ar jocīgu nosaukumu "nešķiramie", zebras amadinu papagaili, rozellas, korellas, dekoratīvās zivtiņas, kas atceļojušas no Polijas, – visi šie putni, zivis un dzīvnieki atraduši pajumti Keišu ģimenes mājās, un par katru no tiem viņiem ir ko pastāstīt. Skaidrīte atklāj, ka pirms dažām nedēļām spārnoto draugu saimi papildināja trīs skaistas minipaipaliņas. Tās nopirktas, pateicoties ģimenes draugiem, kuri gribēja iegādāties sev divus vai trīs putnus, bet pārdevējs atveda vairāk. "Tā mums arī tika," smej namamātē. Visvairāk Keišu mājās ir vilņoto papagaili, jo pērn šo putniņu ģimeni papildināja vairāki mazuļi. Skaidrīte ar šādiem dekoratīvajiem putniņiem kopā dzīvojusi visu mūžu – kopš bērnības: "Mūsu mājās vienmēr dzīvoja vilņotie papagaili, arī puikām augot, tie mums bija, un ir arī tagad." Savukārt koši dzeltenajiem putniem ar sarkanām galviņām un kakliņiem ir svadīgs nosaukums "nešķiramie". Arī viņi Keišu ģimenes īpašumā nonāca no draugu mājām. Diemžel šo putnu dzimumu saimnieki vēl nav noskaidrojuši, jo tas esot īpaši sarežģīti. "Lasīju, ka ir jāņem analīzes no putna smadzenēm, lai noskaidrotu dzimumu," skaidro putnu īpašniece.

Savukārt korellas papagaili Skaidrītei šogad uzdāvināja dzimšanas dienā. "Kad to atveda, izrādījās, ka visi mājās esošie būri putnam ir par mazu. Tad internetā ieraudzījām sludinājumu, ka pārdod lielo būri ar visu vecu, septiņgadīgo korellu piedevām. Braucām uz Igauniju pakaļ. Tolaik Valkas pusē bijām teātra salidojumā. Aizbraucām un paņēmām būri ar visu putnu, kas līdzīgi tika dots par velti. Nabaga papagailis no stresa, ka dzīvoklī bija atstāts viens, jo saimnieks dzīvoja vasarnīcā, bija izplūcis sev visu spalvu. Tagad pie mums ir atdzīvojies," priečājas Keišu pāris. Savukārt daudzkrāsainie, košie papagaili ar skaisto nosaukumu rozellas ģimenes mājās nokļuva, pateicoties vīra Aigara kūbdai. "Teicu, lai viņš no Rīgas man atved kādu sarkanu kanārijputniņu. Protams, Aigars atveda sarkanus putniņus, tikai par kādu cenu!" smej Skaidrīte. Savukārt Aigars paskaidro, ka kūbdas pēc iznāca samaksāt dārgāk nekā plānots: "Aplūkojot putniņus, abi ar dēlu Rolandu sapratām, ka putni maksā 49 euro, bet pie kases izrādījās, ka 149 euro."

Turpretim spicu šķirnes kucīte Reina ir saimnieces īpaši izvēlēta: "Līdzīgu sunīti ieraudzīju kaimiņpagastā – Briežuciemā. Pirmo spicu paņēmu no turienes, bet šis sunītis atvests no Cesvaines puses." Tomēr Skaidrīte sevi vairāk uzskata par kaķu cilvēku: "Kaķi man patīk kopš bērnības un bez kaķiem nekad neesmu dzīvojusi." Viņa piebilst, ka daudzi no minčiem ir pieklīduši: "Interesantākais, ka parasti kaķi ieklīst tieši Skolotāju dienā. Paitet četri, pieci gadi, un, tuvojoties Skolotāju dienai, kāds atkal atnāk. Arī tagadējā kaķenīte mūsu vistu



**Keišu ģimenes putnu dārzs.** Putnu īpašnieki par saviem spārnotajiem draugiem ļoti rūpējas, ne vien iegādājoties katram piemērotus būrus, bet sagādājot arī rotāļietas un dažādas ierices, lai viņiem nav garlaicigi. Papildus speciālajiem graudu maisījumiem putni saņem arī našķus – ābolus, gurķus un citus augļus un dārzeņus – no pašu dārza.



**Patīk puķes.** Viens no Skaidrītes vaļaspriekiem ir nokareno un parasto pelargoniju audzēšana. Tās viņas pagalmā sastopamas ik uz soļa.



**Ar mazajām milulītēm.** Skaidrīte (foto) skaidro, ka vasarā, saulainā laikā, būri iznes pagalmā, lai jūrascūciņas pasildās saulītē.



**Mini paipaliņas.** Namamātē stāsta, ka savulaik nodarbojās ar vistu un titaru pavairošanu inkubatorā, bet tagad to vairs nedara. Visi putni ir pirkti.

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs



**Celā uz sacensībām.** Benedikts Ančs, Mihails Lazorenko, Nikolajs Lazorenko, Juris Logins un Juris Keišs atklāja, ka Tēva dienā ar velosipēdiem dodas uz rikšotāju zirgu sacensībām: "Tēviem būt ir forš! Katru svētdienu ar saviem zirgiem dodamies izbraucienos. Šodien divkārši svētki, jo svinam Tēva dienu, kā arī priečasimies par zirdziņiem."



**Pušā zirgu vietā – traktori.** Laimonis Stepiņš no Rēzeknes novada Pušas pagasta jokoja, ka kopā ar sievīnu Karēnu un meitiņu Rouziju Eleonoru atbraucis no Anglijas apskatīties zirdziņus, jo Pušā tikai traktori palikuši, piebilstot: "Labi tēvi klausī bērnus, tāpēc arī esam šeit."



**Pirmā reize.** Ieva Koškina pirmo reizi startēja rikšotāju zirgu sacensībās. Savā braucienā viņa palika nepārspēta. "Esmu lepna, ka mazdēļiš Deniss izcīnīja pirmo vietu. Kas vairāk uztraucās? Protams, vecmāmiņa," atzina Ieva.



**Atklāj noslēpumu.** Sešgadīgā Anete Prole, ieraugot fotogrāfu, pavēstīja: "Tas ir mans zirgs Harijs."

# "Kotiņu kauss 2024"



**Visa pietiek.** Pirmās rikšotāju zirgu sacensības "Kotiņu kauss 2024" vēsturē ieies gan ar balvu, gan ar skatītāju pārpilnību.



**Sacensību galvenā tiesnese.** Inese Ruskule klātesošajiem pavēstīja, ka Latvijā likt likmes nav atļauts, kaut gan visā pasaule hipodromos to dara: "Mūsu valstī ir likums, kas liez likt likmes uz dzīvniekiem. Igaunijā ir atļauts, un, protams, tas piešķirtu vēl lielāku azartu. Tiesa, savā starpā varat saderēt, kurš zirgs uzvarēs."



**Pirmais brauciens.** Rudīte Zelča no Aizpurves tikai finiša taisnē piekāpās lietuvietim, jo viņas zirgs Moments diemžēl salēcās. Un patiesi pietrūka maziņš momentiņš, lai uzvarētu.



**Kopā radām vēsturi.** Latvijas Zirgaudzētāju biedrības pārstāve Inga Kursīte uzsvēra, ka visi kopā radām vēsturi: "Visskaistākais ir tas, ka pēc 5, 10 un 20 gadiem varēsim tikties šajā vietā, mudinot atcerēties šo skaisto datumu – 2024.gada 8.septembri, kad iedibinājām jaunu tradīciju."



**Vai uzvara?** "Esam izcīnījuši uzvaru! Cerēju, ka ieradisies kādi pieci simti skatītāju, bet ir vismaz divtik vairāk. Vai sacensības kļūs par tradīciju? Jā, Aldis Ločmelis ir skaidri un gaiši pateicis, ka skrejceļš paliks. Larisa ar Rudīti varēs turpināt izpausties," atklāja zemnieku saimniecības "Kotiņi" pārstāvis un runas vīrs Rolands Keišs. Lūgts atklāt, par kuru sportistu turēs īkšķi, Rolands atzina, ka viņa favorīte ir Rudīte Zelča: "Asariņa noritēja pirmajā braucienā, redzot, ka Rudīte gandrīz uzvarēja, bet finiša taisnē zirdziņš salēcās, atstājot viņu otrajā vietā." Viņš pieļāva, ka agri vai vēlu zirgs būs arī "Kotiņos".



**Ko sagaida?** Gatis Gūtmanis no Raunas atklāja, ka par sacensībām Baltinavas pusē kaut kur izdzīrdējis sievastēvs: "Ko mēs sagaidām? Adrenalinu!"

# aizceļo uz Lietuvu



**Finālbrauciens.** Pirmajās rikšotāju zirgu sacensībās "Kotiņu kauss 2024" uz goda pjedestāla augstākajiem pakāpieniem kāpa lietuvieši. R.Zelča ierindojās 4.vietā.



**Kāds ir noskaņojums?** Vija Kulša atklāja, ka noskaņojums ir perfekts: "Skatītājiem ēstgrība laba un "Kotiņu" produkcija gāja uz 'urrā'! Ľoti iepriecināja cilvēku smaidi."



**Zirgu sporta entuziasts.** Arvīds Zelčs zināja teikt, ka zirgu rikšotāju sacensības pēdējoreiz notika 1988.gadā Lazdukalnā: "Tas bija brīdis, kad Latvijā nebija labu zirgu. Šodien, redzot, cik ātri skrien rikšotāji, varu droši apliecināt, ka tas ir hipodromu līmenis."



**Andrejs Klitončiks.** Derbijā tilženietis cīnījās kā lauva, neskatoties uz to, ka priekšā braucošie sacēla putekļu mākonī.



**Ko saņēma uzvarētājs?** Īpašu "Kotiņu" zirksegu, kausu un 300 kg auzu, neskaitot citus "Kotiņu" gardumus un labumus.



**Vai guva adrenalīnu!** Skatītāji un sportisti vienprātīgi atzina, ka guvuši gandarijumu, turklāt tik jaukā un saulainā dienā.



**Uz starta – pončiki.** Skatītāji jokoja, ka poniji skrejceļā atgādina mīlus pončikus. Pirmo vietu izcīnīja Deniss Zušs ar poniju Naisso.

## Iespējas skolēniem Droši un vērtīgi pavadīts laiks

Kad bērns no bērnudārznieka kļūst par skolnieku, aktualizējas arī jautājums, ko lai viņš dara brīvajā laikā pēc skolas? Ja stundas beidzas ap vieniem, diviem, bet jāgaida mākslas, mūzikas skola vai skolas autobuss, vai arī vienam neomulgi un garlaicigi mājās, kamēr vecāki darbā? Apkopojām informāciju par vietām, kur bērns var jauki un droši pavadīt savu brīvo laiku pēc skolas Balvu pilsētā.

Bērnu laipni uzņems Balvu Centrālās bibliotekas **Bērnu literatūras nodaļa**, Tirkus ielā 7. Ienākot šajā nodaļā, sagaida grāmatu plaukti un laipna bibliotekāre, bet tālāk, aiz plauktiem, noslēpusies brīvā laika pavadīšanas telpa. Mīksti puji sēdēšanai, galdiņš, pie kura var pildīt mājasdarbus, krāsot lielo sienas zīmējumu vai lasīt jebkuru grāmatu no plaukta. Tur ir arī lērums dažādu galda spēļu lielākiem un mazākiem, dažādi kluči, grāmatas bebišiem. Ir arī televizors ar iespējām skatīties ko jautrībai vai izglītībai. Šajās telpās var pabūt arī tad, ja neesat bibliotekas klients, bet, piemēram, esat pilsētā darišanās vai pie ārsta un ir jāuzskavējas. Tad var jauki padarboties ar bērnu lasītavas telpās. Ja gribat ļemt grāmatas uz mājām lasīt, tad gan būs jānoformē lasītāja karte.

Uzkāpot otrajā stāvā, nokļūstam radošajā lasītavā, kur ir arī bērnu žurnāli, ko uz vietas palasīt. Un tur arī, iespējams, atrodas populārākā vieta bibliotēkā – datori, kurus var izmantot izpētes darbiem, mācībām, spēlēm. Datori ir tik populāri, ka laiks katram lietotājam ierobežots – viena stunda. Blakus telpā atrodas elektroniskā tāfele, uz kurās var zīmēt ar speciālu flomāsteru, – arī šis ir ļoti iecienīts pasākums bērnu vidū. Bez izklaides, protams, ļoti noderīga ir bibliotekāru palīdzība mācību procesa laikā gan lielākiem, gan mazākiem. Viņi palīdzēs ar padomu, kurās grāmatās vai interneta resursos meklēt atbildes uz vajadzīgajiem jautājumiem. Bibliotēkā var jauki pavadīt laiku ar draugiem vai viens pats, bet kārtību un klusumu gan vajadzēs ievērot. Bibliotēka strādā līdz pulksten sešiem vakarā no pirmdienas līdz ceturtdienai, tāpēc var paspēt gan izpildīt mājasdarbus, gan palasīt, gan paspēlēties.

Vēl viena ļoti jauka vieta ir Balvu novada **Bērnu un jauniešu centrs** Brīvības ielā 48. Ienākot ēkā, jaukie darbinieki visu parādīs un izskaidros, visi ir laipni gaidīti no septiņu gadu vecuma līdz pat studentiem. Katru gadu centrs piedāvā bērniem un jauniešiem dažādas interesantas nodarbības un



meistarķases. Piemēram, mākslas nodarbības (lieliska sagatavošanās mākslas skolas iestājeksāmenam), nodarbības ar mālu, vokālais pulciņš, skaistumkopšana, dejas. 12.septembrī pulksten 16 būs jaunā centra sezonas atklāšana, kad varēs uzzināt visus pulciņu un nodarbību piedāvājumus. Papildus pulciņiem notiek dažādi tematiskie vakari, gatavošanas meistarķases vai kopīga filmu skatīšanās. Bez pulciņiem un nodarbībām ir iespēja vienkārši atpūsties, pavadot savu brīvo laiku kopīgajā atpūtas telpā, sēzot ērtos divānos, vai spēlēt galda tenisu, var apēst savu līdzi paņemto pusdienu sviestmaizi. Jauniešu centra darba laiks ir līdz septiņiem vakarā, – tur var mācīties, atpūsties vai izkustēties, pabūt vienam vai kopā ar

citiem. Arī vasarā centrs darbojas, vienīgi darba laiks ir īsāks un nav pulciņu, toties notiek dažādi sportiski, kultūras un pieredzes apmaiņas pasākumi. Centra aktivitātēm var sekot līdzīgi Facebook vai Instagram kontā.

Arī **Balvu Mākslas skolā** top audzēķu atpūtas telpa, kur varēs pasēdēt starpbrižos, apēst līdzpānemto launagu vai pagaidīt autobusu. Lai šī atpūtas istaba varētu darboties, tai vajadzīgs diezgan nopietns remonts. Daži topošo mākslinieku vecāki jau ir apvienojuši spēkus telpas atjaunošanai. Jebkuras palīdzīgas rokas tiks uzņemtas ar lielu pateicību – vai tas būtu uzņēmums ar materiālu atbalstu, vai kāds, kurš gribēs veltīt savu laiku un darbu telpas izveidei.

### Lasītāja dalās pieredzē

## Kā un kur sagādāt mantas skolai

**Ārā vēl karsts, un saulīte kārtīgi cepina, bet klāt jau septembris, un daudziem var būt sāpīga atskārsme, ka bērni izauguši no drēbēm, somai plisums un jāsapērk vēl burtnicas, klades un lērums visa kā cita. Kā to visu sagādāt, ja rocība šaura un makā svilpo vējš? Sandra no Balviem laipni dalās savā pieredzē.**

– Kad meita pabeidza *dārziņu*, man pašai bija liels uztraukums, ka viņa tagad ies skolā. Pati esmu strādājusi kancelejas preču veikalā un aptuveni jau zināju, kas būs skolas izsniegtajā kancelejas preču sarakstā. Jā, zinu, tiesībsargs teicis, ka vecākiem pašiem nav jāpērk gandrīz nekas, bet gribu, lai manam bērnam ir ar ko strādāt stundās. Tā nu īņemu un sastādīju sarakstu, kas ir jāsarūpē: skolas soma, apavu un sporta tērpas maisi, penālis, guaša un akvareļu krāsas, flomāsteri, krītiņi, zīmēšanas bloki utt. Vajadzīgs arī sporta tērps, jo no savām drēbēm meita jau bija izaugusi, – skolai taču vajag jaunas un smukas. Sarēķinot aptuveno summu, var ļert mazs infarkts. Laba soma, kas nebojās muguru, maksā no 40 līdz 190 eiro, kur nu vēl viss pārējis! Viena pati maksāju rēķinus un arī hipotēku... Sāku meklēt variantus, lai bērns būtu labi ekipēts uz skolu, bet man nebūtu absolūts bankrots.

Apģērbu un somu meklēju portālā *Andele Mandele*. Cilvēki tur tirgo savas personīgās mantas, tāpēc var atrast daudz ko lielisku. Kovida laikā ar šo vietni mani iepazīstināja draudzene. Sākumā bija viss jāizpēta, bet tad sapratu, ka tā ir lieliska vietga šopingam, neizejot no mājām. Ir vērts lejuplādēt aplikāciju un regulāri čekot interesējošās sadājas. Piemēram, augusta beigās bērnu starpsezonas kombinezoni tiek *nogrābtī* minūšu laikā. Tur atradu meitai labas firmas skolas somu

komplektā ar penāli un apavu maisu, tur atradu puikam labu kombinezonu rudenim un ziemai. Sādājā "Komplekti" atradu lielu kasti ar drēbēm par divdesmit eiro, kas bija labas kvalitātes un skaitas. Šādas drēbes, ja pirktu jaunas, izmaksātu vairākus simtus! Ari apavus abiem pārsvarā atrodu turpat – šikas Skechers botīnas par septiņiem eiro vai siltus, izturīgus Ecco zābakus ziemai par desmit. Daudz ko var atrast vēl lētāk, ja piepūlas. Lielākiem varbūt ir mazāks piedāvājums, bet mazajiem – pats labums. Protams, jāskatās atsauksmes par katu pārdevēju, un tāpat var gadīties, ka reizēm nesanāk labs darījums, – tiek atsūtītas tik nonēsātas mantas, ka to vienīgais pielietojums būtu lūpatdeķi. Lielš labums no Andeles ir tāds, ka varu tur notirgot savas mantas, un kāds grasis atnāk atpakaļ kabatā. Par laimi, tagad modē kustība *zero waste* un lietu atkārtota izmantošana. Līdz ar to, iepērkoties *humpalās* vai *Andelē*, tu esi *pērļu mednieks* un moderns cilvēks nevis trūcīgais.

Ar kancelejas precēm ir savādāk – tās lietotas nenopirksci. Visu vasaru *čekoju* akcijas. Jūlijā atradu Rozes grāmatnīcas izpārdošanu veco dizainu kladēm un burtnīcām, kooperējāmies ar māsu un dabujām par kapeikām lielu kaudzi klažu. Atlaides kancelejas precēm sākas jau augustā un ir praktiski visur, tikai jāskatās, kur cena un kvalitāte labāka, – redzēju reklāmas gan "Maximai", gan "Rimi" un *izčekoju*. Izvēle visai šaura, bet atlaide liela, šo to arī paņēmu. Sekoju līdz Facebook vai Instagram, ir arī internetveikalui aplikācijas telefonā. Man patīk iepirkties grāmatnīcās kaut vai tādēļ, lai baudītu gaisotni, bet ne vienmēr macījš to *panes*. Tur ir bērnu iemīļotās dzēšamās pildspalvas un dažādi forši štruntiņi, kas var nemanāmi sakāpināt summu čekā pat par divdesmit eiro.



Kaut līdzekļi stipri ierobežoti, gribas izbaudīt iepirkšanās procesu un redzēt prieku meitas acīs. Pati gāju skolā deviņdesmitajos, tad nebija, ko vilkt mugurā, tagad izbaudu iespēju dažādību dubulti, varbūt pat vairāk nekā mani bērni. Ceru, ka mana pieredze kādam noderēs!

Lappusi sagatavoja I.Dobele

## Traģēdija

## Avārijā iet bojā divi cilvēki

**Pagājušajā sestdienā ap pulksten 19.10 Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Ziemeļlatgales iecirkņa amatpersonas saņēma informāciju, ka Balvu novada Lazdulejas pagastā notika ceļu satiksmes negadījums.**

Automašinas "Opel Zafira" vadītājs netika galā ar transportlīdzekļa vadību, kā rezultātā tas apgāzās. Avārijā gāja bojā divi cilvēki, bet vēl divi – cieta, no kuriem viens

tika nogādāts medicīnās iestādē. Saistībā ar notikušo uzsākta kriminālprocess, un Valsts policija turpina skaidrot notikušā apstākļus.

Uz notikuma vietu devās arī ugunsdzēsēji glābēji. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) informē, – ierodoties notikuma vietā, konstatēts, ka automašīna apgāzusies uz jumta, bet tobrīd cilvēku tajā iekšā vairs nebija. Ugunsdzēsēji glābēji atvienoja akumulatora klemmes, atgāza transportlīdzekli uz riteņiem un sakārtoja ceļa

braucamo daļu. Darbi notikuma vietā tika pabeigti pulksten 23.

Kopumā brīvdienās VUGD visā Latvijā saņema 187 izsaukumus: 68 – uz ugunsgrēku dzēšanu, tajā skaitā trīs – uz mežu ugunsgrēku dzēšanu, 61 – uz glābšanas darbiem, bet 58 izsaukumi bija maldinoši. Jāpiebilst, ka aizvadītajā svētdienā Latgalē no ūdenstilpēm tika izcelti arī divi bojāgājušie – Rēzeknes novada Kaunatas pagastā un Ludzas novada Zvirgzdenes pagastā.

## Notikums Rugāju pagastā

## Apķēpā ar okupantu slavinošiem simboliem

**Pagājušajā trešdienā Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Ziemeļlatgales iecirkņa amatpersonas saņēma informāciju, ka Rugāju pagasta Medņos, pirms abiem tiltiem, uz astoņām ceļa zīmēm ar zilu krāsu uzzīmēti 'Z' burti. Diemžēl jāsecina, ka šādu kēpājumu zīmēšana publiskās vietās notiek arī citviet Latvijā. Viens no pēdējiem gadījumiem bija kaimiņpilsētā Rēzeknē – neilgi pirms šīs simbolikas uzzīmēšanas Balvu novadā.**

Kā zināms, burti 'Z' un 'V' uzskatāmi par totalitārā režīma slavinošiem simboliem jeb Krievijas bruņoto spēku lietotām pazīšanas zīmēm pēc šīs valsts iebrukuma Ukrainā 2022.gada februārī. Latvijā un vairākās citās Eiropas Savienības valstis šie simboli pielīdzināti atbalstam un attaisnojumam Krievijas agresijai Ukrainā un to izrādišana sabiedriskās vietās ir sodāma. Krievijas režīma pretinieki burtu 'Z' pielīdzina nacistu svastikai. Tikmēr paša Krievijā par necieņas izrādišanu pret šo simboliku piemēro naudas sodus.

Valsts policija jau vairākkārt ziņojusi, ka Latvijā vairumā gadījumu starp visiem likumpārkāpumiem, kas saistīti ar Krievijas uzsākto karu Ukrainā, ir par šīs valsts kara slavinošu simbolu zīmēšanu, piemēram, uz infrastruktūras objektiem. Konstatējot šādus gadījumus, likumsargi ierosina resoriskās pārbaudes un administratīvos procesus, lai skaidrotu notikušā apstākļus un sauktu pie atbildības vainīgās personas. "Agresorvalsti Krieviju vai tās armiju slavinošas aktivitātes un darbības Latvijā NAV pieļaujamas un atbalstāmas. Likumsargi rūpīgi seko lidzi norisēm sabiedrībā un pievērš pastiprinātu uzmanību jebkādām izpausmēm, kas saistītas ar atbalstu Krievijas karam Ukrainā. Aicinām iedzīvotājus arī turpmāk ziņot policijai par likumpārkāpumiem, aizdomīgām personām vai sabiedriskās kārtības apdraudējumiem, zvanot pa tāluļa numuru 110!" uzsver Valsts policija.



Foto - A.Ločmelis

**Tilti pār Vārnienes upi.** Rugāju pagasta Medņu ciemā ir divi tilti pār Vārnienes upi. Pēc notikušā pie tiem esošās apzīmētās ceļa zīmes, lai tās atjaunotu vai izgatavotu jaunas, tika noņemtas, par ko liecināja tikai palikušie stabīni, pie kuriem zīmes bija piestiprinātas.



**Krievijas uzsāktā kara simboli.** Ir vairākas versijas tam, kāda īstā ir nozīme burtiem 'Z' un 'V' kaujas laukā un Krievijas propagandā, bet tas lai paliek paša noziedzīgā režīma un tā pakalpskrējēju ziņā. Attēlos redzams burti 'Z' Georga lentes krāsās un burti 'V'.

**Administratīvo sodu likums par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā**

Par militārās agresijas un kara noziegumu slavinošu simbolu izmantošanu publiskā vietā, izņemot gadījumus, kad nav mērķa šos noziegumus attaisnot vai slavināt, fiziskai personai piemēro brīdinājumu vai naudas sodu līdz 70 naudas soda vienībām (līdz 350 eiro), bet juridiskai personai — līdz 580 naudas soda vienībām (līdz 2900 eiro).

**Līdz pat cietumsodam!**

**Kriminālikums**

74.1.pants (par genocīda, nozieguma pret cilvēci, nozieguma pret mieru vai kara nozieguma publisku slavināšanu) paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai probācijas uzraudzību, vai sabiedrisko darbu, vai naudas sodu.

## Informē CSDD

## Aicina pieteikties "Gribu būt mobils"

**Kopš vakardienas jau 16.reizi VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija" dod startu skolēnu un skolotāju vidū iecienītajam ceļu satiksmes drošības projektam "Gribu būt mobils", kura mērķauditorija ir 6. – 8.klašu skolēni.**

Latvijas skolās par tradīciju kļuvušajā mācību projektā skolēni sacensību gaisotnē apgūst un nostiprina zināšanas par pienākumiem un tiesībām ceļu satiksmē gan kā gājējiem un pasažieriem, gan arī dažādu transportlīdzekļu vadītājiem. Tāpat jaunieši pilnveido izpratni, ko nozīmē atbildīga rīcība un tolerance sadarbībā ar citiem satiksmes dalībniekiem. Mācību

projektā tiek sniegti arī atbalsts skolotājiem, nodrošinot mūsdienīgu un skolēniem saistošu mācību materiālu, kas pieejams ikviename ērtai lietošanai klasē. Šis materiāls palīdz skolotājiem plānot un vadīt mācību procesu, kā arī pārraudzīt skolēnu zināšanu un prasmju attīstības ceļu satiksmes drošības jautājumos. Līdztekus allaž aktuālajām tēmām par gājēju un velosipēdistu drošību ceļu satiksmē īpaša uzmanība pievērsta arī elektroskrejriteņu un mopēdu vadītāju pareizai un drošai rīcībai.

"Gribu būt mobils" notiks trīs kārtās tiešsaistē un klātienē. Pirmajā (tiešsaistes) kārtā skolēnu komandas sacentīsies par

labākās un zinošākās komandas titulu savā reģionā. Septiņi pusfināli tiks organizēti klātienē, kuros tiksies pirmās kārtas katrā reģiona desmit veiksmīgākās komandas. Savukārt mācību projekta finālā Rīgā 2025.gada pavasarī tiksies zinošākās, saliedētākās komandas, lai noskaidrotu uzvarētājus un galvenās balvas – dāvanu kartes ceļojumam 3000 eiro vērtībā – ieguvējus.

Reģistrācija dalībai mācību projektā "Gribu būt mobils" notiek no vakardienas mājaslapā [www.gribubutmobils.lv](http://www.gribubutmobils.lv). "Lai jaunais mācību gads nes izaugsmi, zināšanas un veiksmi! Gaidām Tevi un Tavus klasesbiedrus! Iebrauc ceļu satiksmē droši!" aicina CSDD kolektīvs.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

## Svecīšu vakari

### Balvu un Sprogu Romas katoļu draudžu kapsētās

5.oktobrī plkst. 15.00 Tutinavas kapos un plkst. 16.00 Derdziņu kapos; 6.oktobrī plkst. 15.00 Dampadruvas kapos un plkst. 15.30 Kačupes kapos; 12.oktobrī plkst. 15.30 Pilskalna kapos un plkst. 16.00 Naudaskalna kapos; 13.oktobrī plkst. 15.15 Pansionāta kapos un plkst. 15.30 Silaciema-Kurnas kapos; 19.oktobrī plkst. 15.30 Miezāju kapos un plkst. 16.00 Čāgu kapos; 20.oktobrī plkst. 15.30 Pērkonu kapos un plkst. 16.00 Egļukalna kapos; 26.oktobrī plkst. 15.00 Mežārijas kapos un plkst. 16.00 Priedaines kapos; 27.oktobrī plkst. 15.30 Salmaņu kapos un plkst. 16.00 Dūrupes kapos; 1.novembrī plkst. 18.00 Začu kapos; 2.novembrī plkst. 19.00 Balvu-Rozu kapos.

### Bēržu, Augustovas, Rugāju un Krišjānu katoļu draudžu kapsētās

14.septembrī: Putrānu kapos plkst. 15.00, Golvoru kapos plkst. 17.00, Lidumnieku kapos plkst. 18.30; 21.septembrī: Bēržu kapos plkst. 15.00, Mastarīgas kapos plkst. 16.30, Lieparu kapos plkst. 18.00; 28.septembrī: Slavītu kapos plkst. 15.00, Dekšņu kapos plkst. 17.00; 5.oktobrī: Vārnienes kapos plkst. 13.30, Cepurnieku kapos plkst. 15.00, Saksmales kapos plkst. 17.00; 12.oktobrī: Vilkavas kapos plkst. 13.00, Dubļukalna kapos plkst. 14.30, Stāmeru kapos plkst. 16.00, Čušu kapos plkst. 17.30; 19.oktobrī: Kraukļevas kapos plkst. 13.00, Auškas kapos plkst. 14.00, Sudarbes kapos plkst. 15.30; Cūkusas kapos plkst. 17.00; 26.oktobrī: Silenieku kapos plkst. 13.30, Reibānu kapos plkst. 15.00; Bolupes kapos plkst. 16.30.

### Baltinavas un Šķilbēnu katoļu draudžu kapsētās

21.septembrī plkst. 16.00 Dukulejas kapos un plkst. 17.30 Breksenes kapos; 5.oktobrī plkst. 15.30 Bēliņu kapos un plkst. 17.00 Plieševas kapos; 12.oktobrī plkst. 15.30 Buku-Zelču kapos un plkst. 17.00 Vilkojas kapos; 19.oktobrī plkst. 15.00 Čilipīnes kapos un plkst. 16.30 Dansku kapos; 26.oktobrī plkst. 15.00 Plešovas kapos un plkst. 16.30 Merkuzīnes kapos; 2.novembrī plkst. 13.30 Slobodas kapos.

### Tilžas katoļu draudzes kapsētās

15.septembrī plkst. 15.30 Kāpessila kapos; 22.septembrī plkst. 15.30 Lutanānu kapos; 6.oktobrī plkst. 15.30 Tilžas kapos; 13.oktobrī plkst. 15.30 Ranguču kapos; 20.oktobrī plkst. 15.30 Ūdrenes kapos; 27.oktobrī plkst. 15.30 Purviņu kapos; 3.novembrī plkst. 15.30 Runcenes kapos.

### Vīļakas, Kupravas un Liepnas katoļu draudžu kapsētās

5.oktobrī plkst. 16.00 Vedeniešu kapsētā; 13.oktobrī plkst. 15.00 Liepnas Saidu kapsētā; 12.oktobrī plkst. 16.00 Viduču kapsētā; 20.oktobrī plkst. 15.00 Kupravas kapsētā; 19.oktobrī plkst. 16.00 Lāšku kapsētā; 26.oktobrī plkst. 16.00 Vīļakas kapsētā.

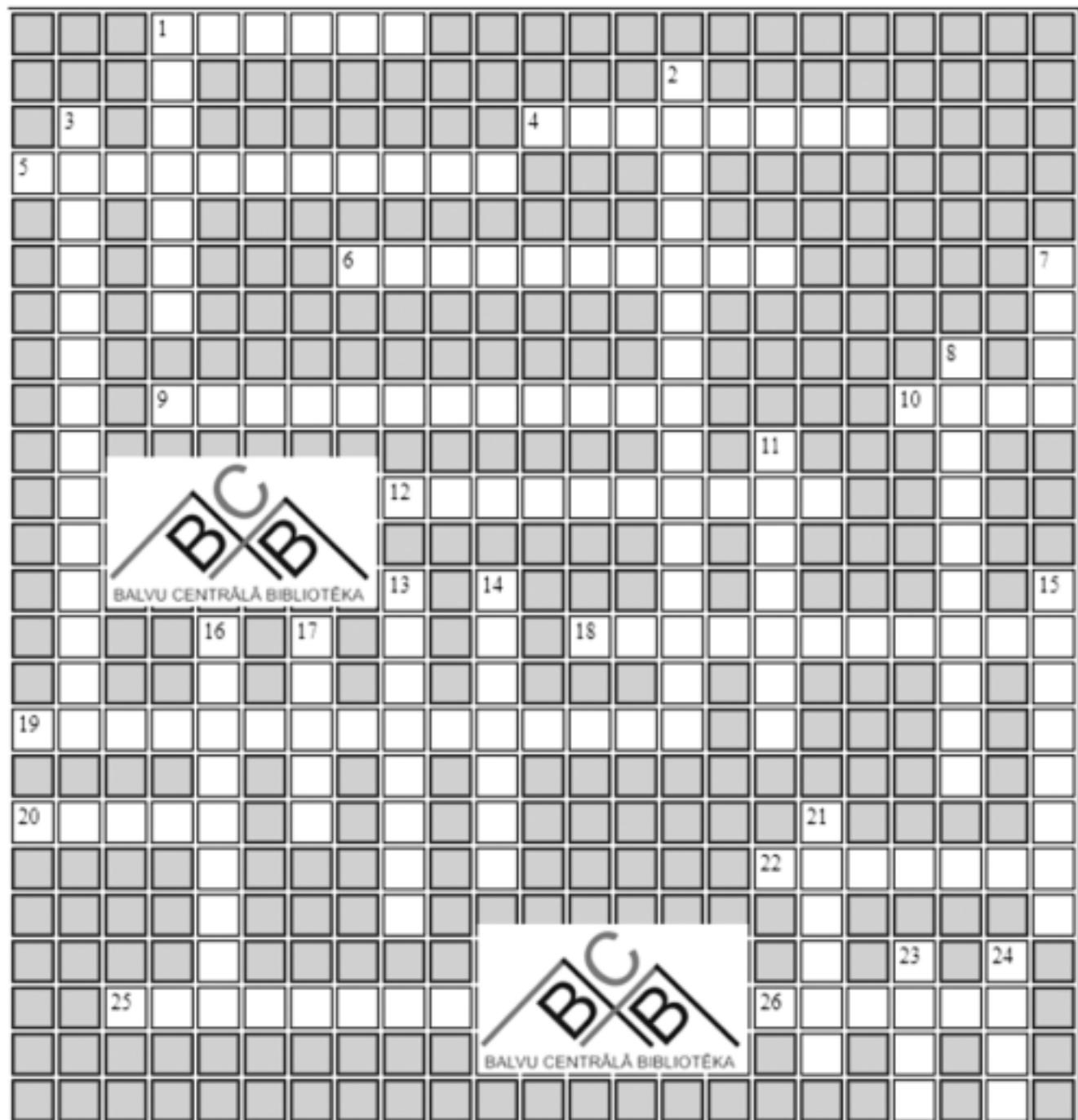
### Balvu, Tilžas, Vīļakas un Kārsavas luterānu draudžu kapsētās

28.septembrī plkst. 18.00 Balvu kapsētā; 5.oktobrī plkst. 17.00 Garosilu kapsētā; 5.oktobrī plkst. 18.00 Pokratas kapsētā; 6.oktobrī plkst. 15.00 Kamoļkalna kapsētā; 6.oktobrī plkst. 16.00 Vectilžas kapsētā; 6.oktobrī plkst. 18.00 Čudarienes kapsētā; 13.oktobrī plkst. 16.00 Andrakalna kapsētā; 13.oktobrī plkst. 18.00 Miezāju kapsētā; 19.oktobrī plkst. 15.00 Krišjānu kapsētā; 19.oktobrī plkst. 17.00 Kāpessila kapsētā; 20.oktobrī plkst. 17.00 Jaškovas kapsētā; 26.oktobrī plkst. 15.00 Gailjakalna kapsētā; 26.oktobrī plkst. 17.00 Priedaines kapsētā.

## Prātnieks

### 9. kārtā

Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālajā bibliotēkā, zvanot uz tālruni 64522111 vai elektroniski uz e-pastu: evita@balvurcb.lv



#### Vertikāli

1. Lielākais sauszemes zīditājs. 2. Viena no lielākajām Latvijas osveida grēdām (atrodas Balvu un Ludzas novadu Salnavas un Baltinavas pagastos). 3. Apzināti sagrozita, nepatieta informācija, kas tiek sniepta citai personai. 7. Diena, ko Latvijā atzīmē septembra otrajā svētdienā (Šogad 8. septembrī). 8. Daudzgadīgs naakteņu gints augst. 11. Ārstējošais efekts, kas tiek panākts, dodot slimniekiem farmakoloģiski neiedarbīgus medikamentus, ko pacients uzskata par iedarbiem. 13. Saules sistēmas lielākā planēta. 14. Uzturlīdzekļi vai zemes īpašums, ko piešķir valdnieka dzimtas locekliem. 15. Efektīvas zemesvēžu atbaidītājas siltumnīcā (puķe). 16. Pārmērīga zobu griešana vai sakošana, kā rezultātā rodas zобu nodilums. 17. Visvecākā Latvijas pilsēta. 21. Pazemes iemītnieks, kurš lielāko dzives daļu pavada pašraktā alu labirintā. 23. Visindīgākā mušmire gan Latvijā, gan visā pasaulē. 24. Melnā spulgpiepe vai melnā bērzu piepe, jeb...

#### Horizontāli

1. Diena, ko skolēni, skolotāji, vecāki šogad svinēja 2.septembrī. 4. Galvenā izejviela papīra ražošanā. 5. Ķermeņa formas vai izmēru maiņa āreju spēku iedarbībā. 6. Šajā mēnesī ir 30 dienas. 9. Sevišķi augsta daudzstāvā celtne. 10. Produkcija, ko kādā laikposmā iegūst no kultūraugiem. 12. Gruzijas nosaukums gruzīnu valodā. 18. Ķīmisko elementu periodiskās tabulas nosaukums (pirmais vārds). 19. Kur 8.septembrī norisinājās rikšotāju zirgu sacensības "Kotiņu kauss 2024" (atrodas Baltinavā)? 20. Romāna "Kā apturēt laiku?" autors (uzvārds). 22. Septembra mēneša autore Zvaigznes grāmatnīcās (uzvārds). 25. Tradicionāls etiķa (parasti ābolu etiķa) un medus maisījums, kuru papildina ārstniecības augi. 26. Viena no Latvijas pilsētām, kuras vārds rotās vienu no airBalticAirbus lidmašīnām (atrodas Latvijas ziemeļaustrumos).

#### 8.kārtas atbildes

##### Vertikāli

1. Plazma. 2. Šņukurs. 3. Freids. 5. Sēnes. 6. Pitaija. 7. Vārtsargs. 10. Konservēšana. 13. Magnetometrs. 14. Lubāns. 17. Lipa Kust. 18. Pastkarte. 20. Augusts. 21. Kāvi.

##### Horizontāli

4. Aurora. 6. Parīze. 8. Soprāns. 9. Menora. 11. Endorfīns. 12. Atlantijas. 15. Lāča dārzs. 16. Fugu. 19. Ukijoe. 21. Kostarika. 22. Zodiaks. 23. Lielacu kamene. 24. Lubāniņa. 25. Sikspārnis. 26. Gūtmaņa.

**Pareizās atbildes iesūtījuši:** L. Mežale, A. Mičule, A. Ruduks, A. Zeltkalne, I. Svilāne, I. Homko.

**Balvu no apgāda "Zvaigzne ABC" saņem IRĒNA SVILĀNE no Lazdukalna.** Balvu var saņemt Balvu Centrālajā bibliotēkā.

## Informē VSAA

### Kas jāzina par mantoto pensiju 2.līmeņa uzkrājumu

Kopš 2020.gada ikviens pensiju 2.līmeņa dalībniekam, kuram vēl nav piešķirta vecuma pensija, ir tiesības izvēlēties, kā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai (VSAA) rikoties ar viņa uzkrāto pensiju 2.līmeņa kapitālu, ja viņš nomirs pirms vecuma pensijas piešķiršanas.



□ miris pēc 2020.gada 1.janvāra un nāves dienā nav bijusi piešķirta vecuma pensija.

Pārliecināties par mirušā iespējamo mantojumā novēlēto pensiju 2. līmeņa kapitālu iespējams, sazinoties ar VSAA pa telefonom 64507020, rakstot e-pastu uz: konsultacijas@vsaa.gov.lv vai vēršoties personīgi jebkurā VSAA klientu apkalpošanas centrā.

Mantojamo pensiju 2. līmeņa kapitāla daļu mantinieki var pieprasīt 10 gadu laikā no mirušās personas nāves dienas. Ar mantotā uzkrājuma saņemšanas nosacījumiem iespējams iepazīties VSAA interneta mājaslapas sadaļā "Pensiju 2.līmenis".

Kamēr nav pieteikušies mantinieki vai nav pagājuši 10 gadi no pensiju 2. līmeņa dalībnieka nāves dienas, mirušā uzkrāto kapitālu turpina pārvadlit viņa izvēlētais līdzekļu pārvadītājs. Ja 10 gadu laikā mantinieki nepieteikties, mirušā pensiju 2. līmeni uzkrātais kapitāls tiks pārskaitīts uz pensiju speciālo budžetu.

#### Kā rikoties iespējamajiem mantiniekiem?

Ja mantinieki nav informēti par mirušā novēlējumu un mantojuma lietu pie notāra nav paredzēts atvērt, VSAA tomēr iesaka noskaidrot, vai mirušais nav atstājis mantojumā pensiju 2. līmeņa kapitālu. Tas attiecas uz gadījumiem, kad mirušais:

- dzimis pēc 1951.gada 2.jūlijā;
- ir bijis pensiju 2. līmeņa dalībnieks;

## Informē "Latvijas Pasts"

### Latgalē 34 000 pastkastīšu nav piemērotas sūtījumu piegādei



#### Kā pareizi izvietot un noformēt pastkastīti

Aicinām parūpēties par saviem pastkastītēm, lai pastniecei jums adresēto korespondenci varētu nogādāt šķri un kvalitatīvi.

- Pastkastīti ierīko tā, lai būtu viegli aizsniegt tās augšējo malu.
- Pastkastītei jābūt ne augstāk kā 165 cm no zemes.
- Pastkastītēm izmēram un pastkastīšiem atvēruma izmēram jābūt tādam, lai tajā varētu ieviest vienkārīgas A4 formāta.
- Pastkastītei jābūt izgatavotai no līzturnīga materiāla.
- Pastkastītēm, kurus izvieto ārpus ēku, jābūt sīzargātām no nokritību iekšķūlām.
- Daudzdzīvoļu mājās pastkastītes jānovieto pirmā stāva kāpju telpā. Ja daudzdzīvoļu mājas pirmajā stāvā nav kāpju telpas vai kāpju telpā tehnisku iemeslu dēļ pastkastītes novietot nav iespējams, tās novēlo otrā stāva kāpju telpā.
- Uz pastkastītēm, kas novietotas daudzdzīvoļu mājās, jānorāda dzīvošās numurs vai juridiskā personas nosaukums.
- Nedzīvojamās ēkās, kurās atrodas vairākas juridiskās personas, pastkastīties katrai juridiskai personali ierīko pirmā stāva kāpju telpā. Uz pastkastītes jānorāda juridiskās personas nosaukums.
- Pie atsevišķām privātmājiem pastkastītēm jānovieto pie mājas teritorijas iekšējās ķēdēs vai citā labi apgādinātā un drošā vietā, kas ir pieejams pastniekam jebkuri laikā.
- Uz pastkastītēm, kas novietotas pie privātmājiem, jānorāda mājas numurs vai mājas nosaukums un dzīvošās numurs.
- Ja privātmāja atrodas pie pāradejās, pastkastīte jānovieto no tuvāk kā 5 m un no tālāk kā 10 m no autoceļa malas – vietās, pie kuriem pastnieku ar transportlīdzekli var ārti piebraukt, netraucējot satiksmi.

pastkastīte atrodas pieejamā vietā un ir atbilstoša izmēra.

Ja pastkastītes nav novietotas un noformētas atbilstoši Ministru kabineta noteikumu prasībām, tad pasta pakalpojumu sniedzējam ir tiesības pasta sūtījumus atgriezt sūtītājam, neuzglabājot pasta nodaļā, vai izsniegt pēc pieprasījuma pasta nodaļā, ja sūtījums ir uzglabāts.

Arī Balvu novadā, kur reģistrētas 6573 adreses, vairāk nekā pusei – 3430 – ir bojātas vai neatbilstošas pastkastītes. Sūtījumu saņemšanai nepiemērotas pastkastītes sastopamas gandrīz katra pastnieka apkalpes teritorijā, un šī ir izplatīta problēma gan pilsētās pie daudzdzīvokļu namiem un privātmājām, gan mazāk apdzīvotos apvidos.

Lai pasta sūtījums droši sasniegūtu galamērķi, "Latvijas Pasts" aicina pievērst uzmanību sev piederošo pastkastīšu stāvoklim, lai tās ir darba kārtībā, slēdzamas, lai uz tām ir skaidri saskatāma adrese, dzīvokļa numurs vai mājas nosaukums, uzvārds vai juridiskas personas nosaukums, lai

## VID atgādina

### Par bērnu interešu izglītību var atgūt pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli



Līdz ar jauno mācību gadu atsākas arī dažādi bērnu un jauniešu pulciņi un interešu nodarbības. Tie ir izdevumi, par kuriem, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, vecāki vai citi ģimenes locekļi var atgūt pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli. Tādēļ aicinām, maksājot par bērnu (līdz 18 gadiem) interešu izglītību, krāt un saglabāt maksājumus apliecinošos dokumentus – čekus, kvītus, internetbankas izdrukas u.tml.

Nodokļa atmaka pienākas par tiem pulciņiem un nodarbībām, ko piedāvā izglītības iestāde, kā arī par pulciņiem, ko piedāvā cita juridiskā vai fiziskā persona, kas nav reģistrēta Izglītības iestāžu reģistrā, taču tai ir pašvaldības izsniepta speciāla licence pulciņa darbibai.

Informācija par to, vai konkrētā pulciņa organizētājs ir izglītības iestāde, ir pieejama Izglītības iestāžu reģistrā <https://viis.gov.lv>. Savukārt par pašvaldības izsniegtajām licencēm ir jāinteresējas attiecīgajā pašvaldībā, piemēram, Rīgas pašvaldības interešu izglītības programmu iestenotājiem izsniegtās licences ir pieejamas elektroniskā veidā portālā [www.e-skola.lv](http://www.e-skola.lv).

**Maksājumu apliecinošajam dokumentam obligāti ir jāliecina, ka maksājums veikts par bērnu (bērna vārds, uzvārds, personas kods) un jānorāda arī saņemtā pakalpojuma veids (pulciņa nosaukums).**

Gada ienākumu deklarācija kopā ar attaisnojuma dokumentiem ir jāiesniedz tam vecākam, kurš no saviem ienākumiem maksā iedzīvotāju ienākuma nodokli. Deklarācijai pievieno maksājumu apliecinošu dokumentu, kurā ir maksātāja rekvizīti un bērna dati – vārds, uzvārds un personas kods.

Attaisnotajos izdevumos par visu veidu izglītību (tajā skaitā interešu izglītību) un ārstnieciskajiem pakalpojumiem ietveramo izdevumu kopējā summa par vienu bērnu 2024.gadā ir 600 euro. No nākamā gada marta, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju par 2024.gadu, no šīs summas varēs saņemt iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārmaksu 20 % apmērā. Ja gada laikā samaksātā summa par minētajiem izdevumiem būs lielāka par 600 euro, izdevumu pārsnieguma daļa tiks pārcelta uz nākamajiem trim gadiem.

Visu 2024.gadu vēl var iesniegt gada ienākumu deklarāciju par iepriekšējiem trim gadiem, pievienojot tai attiecīgajā gadā veiktos maksājumus par izglītību (tajā skaitā, bērnu interešu izglītību), ārstniecību un citiem attaisnotajiem izdevumiem. Plašāka informācija pieejama VID tīmekļvietnē sadaļā "Gada ienākumu deklarācija".

Jautājumu un neskaidrību gadījumā aicinām zvanīt uz VID Konsultatīvo tālruni + 371 67120000, kā arī uzdot savus jautājumus rakstiski VID Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā (EDS), sadaļā "Sarakste ar VID". Svarīgi, ka, zvanot uz VID Konsultatīvo tālruni, ieviens var saņemt arī personificētu konsultāciju, ja vien zvanot pieslēdzas VID EDS un nosauc tur redzamo kodu.

## Apsveikumi

Dzīvē ir tik daudz skaista –  
Ziedi, krītošs sniegs, lecoša saule...  
Tomēr visskaistākais ir cilvēks,  
Cilvēka sirds, kas pati staro,  
Bet gaismu un siltumu citiem dod... (I.Ziedonis)

Sirsniģi sveicam **Jāni Suharževski**  
skaistajā dzīves jubilejā!

Ločmeļu un Kubuliņu ģimenes



### Zinaidai Jefimovai Naudaskalnā!

Atļauj šodien saviem gadiem ziedēt  
Kā ziedlapīņām, kuras saulē plaukst,  
Atļauj šodien saviem gadiem skanēt  
Kā melodijai, kura sirdī ūsalc.  
Miķi sveicam 75 gadu jubilejā! Vēlam veselību,  
dzīvesprieku un Dieva svētību.

Anna, Lucija



Kaut kur ir pļava,  
Viens vienīgā pasaulē – Tava,  
Naktis viņa Tev sapņos smaržo,  
Un rītos vēl ilgi uz lūpām  
Sajūti medus garšu,  
Lai arī Tev pierder pļava,  
Kurā atliek tikai Tev iejet,  
Un Tu būtu laimīga.

Vissaulainākie sveiceni mūsu **Zinaidai Loginai**  
skaistajā dzīves jubilejā! Apjaust to, ka katra diena ir kaut  
kas ipāss, patiesībā ir ļoti liela svētība! To no visas sirds arī  
novēlam! Vakardiena ir vēsture, rītdiena ir nezināmais,  
bet šodiņa – DĀVANA.

Tavi vadugunieši



## Dažādi

ORGANIZĒ BRAUCIENU  
21.- 22. septembrī: Peipusa ezers –  
Valastes ūdenskritums – Silamae –  
Narva – Narva Jesu.  
Tālr. 29107268.

Maina mašīnu pret sienas rulliem ar  
piegādi. Tālr. 24788449.

KAPU LABIEKĀRTOŠANA.  
VEIC VISUS KAPU  
APSAIMNIEKOŠANAS DARBUS.  
TĀLR. 29128325.

## Pārdod

Skaldita malka. Cena  
40 EUR/berkubā. Piegādes apjoms  
līdz 7 berkubiem. Ir sausā.  
Tālr. 25543700.

Pārdod brūnu tēli. Tālr. 29234359.

Pārdod Latvijā audzētu cūkgaļu.  
Piegāde – bezmaksas.  
Tālr. 20305564.

Pārdod zemeņu stādus,  
15 centi/gab. Tālr. 26240881.

# Palikuši vēl tikai mēneši!

# 3

**Vaduguni**



**Pārliecinies, vai abone ēji  
oktobrim, novembrim,  
decembrim!?**



**IEPĒRK  
MAJLOPUS**  
- AUGSTAS CENAS  
- SAMAKSA TŪLĪTĒJA  
- ELEKTRONISKIE SVARI  
**tel. 27777733**  
www.galasparsstrade.lv

**Z.s "Strautiņi"  
iepērk majlopus.**  
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.  
Tālr. 29411033.

Craftwood pērk meža ipašumus,  
cena no 1500-10000 EUR/ha.  
Tālr. 26360308.

e-pasts: <a href="mailto:vaduguns@apollo.lv">vaduguns@apollo.lv</a>
mājaslapa: <a href="http://vaduguns.lv">vaduguns.lv</a>
<b>Datorsalikums -</b>
SIA "Balvu Vaduguns", R.KACĒNS Iespēsts SIA "Poligrāfijas grupa Mūkusala", Riga, Mūkusalas 15A Tirāža – 2030